

Lähetysseuran kehitysyhteistyö Tansaniassa

PITA: Osallistava opetus

Yläkoulujen opetuskielenä on Tansaniassa englanti, jota sekä oppilaat että opettajat osaavat heikosti erityisesti syrjäseutujen yläkouluissa. Näissä tilanteissa vieraan kielen käyttö opetuskielenä estää usein aidon oppimisen. Haasteena ovat myös vanhentuneet opettajakeskeiset, kansallisia päättökokeita painottavat, opetusmenetelmät. Ne ovat nykyisen pedagogisen tietämyksen valossa keskeisin syy Tansanian yläkoulujen heikkoihin oppimistuloksiin. Heikoimmin yläkoululaiset menestyvät matematiikan opiskelussa. Tyttöjen oppimistulokset ovat heikompia kuin poikien, oppimisvaikeuksien tunnistaminen ja oppilaiden tukeminen on vähäistä, ruumiillinen rangaistus on laajasti käytössä ja kotien ja koulun välinen yhteistyö on vähäistä. Lisäksi oppilashuollon tehtäviin valitaan yleensä koulun aineenopettajia, joilla ei ole ammatillista pätevyyttä tehtävään.

Tilanteen parantamiseksi opettajien täydennyskoulutus on keskeistä ja siksi hankekumppaniksi on valittu TUMA ja sen humanistisen ja kasvatustieteellisen tiedekunnan aineenopettajakoulutus. TUMA on Tansanian evankelisluterilaisen kirkon omistama yliopisto, jossa on viisi tiedekuntaa (humanistinen ja yhteiskuntatieteellinen, kasvatustieteellinen, oikeustieteellinen ja teologinen) ja noin 3500 opiskelijaa. Yliopiston perustehtävä on, opetuksen lisäksi, tuottaa tutkittua tietoa, ja siksi tässä hankkeessa tutkimusjulkaisut ovat tärkeä osa. Tieteellisten julkaisujen kautta on mahdollista saada pysyviä muutoksia opettajien koulutuksen kehittymisen kautta, ja julkaisut vaikuttavat koko maan koulutusjärjestelmän kehittämiseen pitkällä tähtäimellä.

Hankkeen toinen vaihe alkoi vuoden 2018 alusta. Edellisessä vaiheessa (2014–2017) keskityttiin Merun maakunnan paikallisyhteisöjen hallinnoimien yläkoulujen aineenopetuksen (englanti, suahili, maantieto, historia, yhteiskuntaoppi) resurssien ja opetusmenetelmien kehittämiseen. Uudessa vaiheessa työ osallistavan opetuksen, oppimisvaikeuksien tukemisen ja ympäristökasvatuksen vakiinnuttamiseksi jatkuu. Lisäksi hankkeessa on uusina painotuksina kaksikielisen opetuksen ja oppilashuollon kehittäminen.

Hankkeessa on vuoden 2018 alusta mukana 24 yläkouluja ja 24 648 suoraa hyödynsaajaa ja 971 vastuunkantajaa. Epäsuoria hyödynsaajia on 350 170 (2127 TUMAn opiskelijaa, 94 598 opettajaa ja 253 445 kohdekylläläistä).

Kilwan yhteisönkehittämishjelma

Kilwan maakunta on yksi Tansanian köyhimmistä, ja siellä asui vuoden 2012 väestönlaskennan mukaan noin 190 000 ihmistä. Alueen asukkaista yli 90 % saa elantonsa perinteisin menetelmin hoidetusta maataloudesta ja kalastuksesta. Keskimääräiseksi tulotasoksi arvioidaan \$89/henkilö (koko Tansania \$290/henkilö).

Hankkeen toteuttava kumppani on Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS). TCRS:n voimaannuttamisohjelmassa on Kilwassa mukana 10 maaseutukylää ja erilaisissa koulutuksissa 1816 suoraa

SUOMEN
LÄHETYSSEURA

hyödynsaajaa ja 327 vastuunkantajaa. Hankkeen vaikutuspiirissä on suorien hyödynsaajien lisäksi 9517 henkilöä.

Ohjelman lähtökohtana on, että kestävä kehitys mahdollistuu paikallisten ihmisten oman aloitteellisuuden, organisoitumisen ja kapasiteetin kehittymisen kautta. Siksi hankkeessa koulutetaan hankealueen yhteisöjen johtajia ja jäseniä hyvästä hallinnosta, ihmisoikeuksista, kyläsuunnitelmien teosta, julkisten varojen seurannasta, ympäristöstä, vedestä ja sanitaatiosta. Lisäksi syrjäytyneille ja syrjäytymisvaarassa oleville on tarjolla luku- ja kirjoitustaitoluokkia, erilaisia viljely- ja muita tulonhankkimisryhmiä ja kyläpankkitoimintaa sekä koulutusta ja tukea pienyrittäjyyden vaatimissa taidoissa. Näiden toimenpiteiden kautta hanke ohjaa alueen kyläyhteisöjä osallistuvaan ja demokraattiseen oman yhteisönsä kehittämiseen sekä kartoittamaan itse tarpeensa ja keinot elämänlaatunsa parantamiseksi.

Morongoron yhteisönkehittämisohjelma

Morongoron alueen kylät Selous-riistansuojelualueen ja Uluguru-vuoriston välillä kuuluvat Tansanian köyhimpiin, ja siksi ne ovat mukana kyläyhteisöjen voimaannuttamisohjelmassa. Lisäksi ohjelma tukee syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten pienyrittäjyyttä Morogoron kaupungin laita-alueilla, mikä tukee samalla kyläyhteisöjen voimaannuttamisohjelmassa tuotettujen tuotteiden markkinointia Morogoron kaupunkiin.

Ohjelmassa mukana olevat 10 maaseutukylää ja Morogoron kaupungin laita-alueet valittiin yhteistyössä valtion alueellisten virkamiesten ja yhteisöjen johtajien kanssa. Suoria hyödynsaajia hankkeessa on 5020, vastuunkantajia on 387 ja hankkeen vaikutuspiirissä on 135 410 ihmistä.

Ohjelman lähtökohtana on, että kestävä kehitys mahdollistuu paikallisten ihmisten oman aloitteellisuuden, organisoitumisen ja osaamisen kehittymisen kautta. Siksi hankkeessa koulutetaan hankealueen yhteisöjen johtajia ja jäseniä hyvästä hallinnosta, ihmisoikeuksista, kyläsuunnitelmien teosta, julkisten varojen seurannasta, ympäristöstä, vedestä ja sanitaatiosta. Lisäksi syrjäytyneille ja syrjäytymisvaarassa oleville on tarjolla luku/kirjoitustaitoluokkia, erilaisia viljely- ja muita tulonhankkimisryhmiä ja kyläpankkitoimintaa, ja kaupungissa asuville nuorille koulutusta ja tukea pienyrittäjyyden vaatimissa taidoissa. Näiden toimenpiteiden kautta hanke ohjaa kyläyhteisöjä osallistuvaan ja demokraattiseen oman yhteisönsä kehittämiseen sekä kartoittamaan itse tarpeensa ja keinot elämänlaatunsa parantamiseksi.

Tällä hankekaudella kehitetään erityisesti vammaistyötä ja ympäristöystävällisiä tuotantomenetelmiä ja ennaltaehkäistään maanviljelijöiden, puolipaimentolaisten ja paimentolaisten välisiä konflikteja. Lisäksi markkinointiin ja nuorison syrjäytymisen estämiseen liittyvä osuus hankkeesta toteutetaan yhteistyössä College of Business Education -yliopiston Dar es Salaamin yksikön kanssa johtuen heidän erityisosaamisestaan tällä toiminta-alueella.

Toteuttava kumppani on Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS)

Kishapun yhteisön kehittämishanke

Kishapun alue Shinyangan läänissä on yksi Tansanian köyhimmistä alueista. Alueen erityishaasteena on, että juomakelpoisesta vedestä on pulaa. Tilanne on huonontunut viimeisten vuosikymmenten aikana paikallisilmaston muuttuessa yhä kuivemmaksi. Syinä tähän tilanteeseen ovat muun muassa väestönkasvusta johtuva lisääntynyt polttopuiden käyttö ja perinteiset kaskiviljelymenetelmät. Nämä toimintamallit ovat muuttaneet alueen monin paikoin puoliaavikoksi. Lisäksi pohjavettä ei voi monin paikoin käyttää juomavetenä sen sisältämistä terveydelle haitallisista kemikaaleista johtuen. Uutena haasteena alueella on maailmanlaajan ilmastonmuutoksen tuoma sadeaikojen ennakoimattomuus, mikä heikentää alueen ruokaturvatilannetta.

SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA

Hankealue kattaa 14 kylää ja koulutusohjelmissa on mukana hyödynsaajina 8 313 henkilöä ja 504 vastuunkantajaa. Epäsuoria hyödynsaajia on lisäksi 31 613 henkilöä.

Hanke tukee Kishapun alueen väestöä sopeutumisessa elinympäristön muutokseen ja aavikoitumisen torjunnassa. Kyläyhteisöjen voimaannuttamisohjelman lähtökohtana on, että kestävä kehitys mahdollistuu paikallisten ihmisten oman aloitteellisuuden, organisoitumisen ja kapasiteetin kehittymisen kautta. Siksi hankkeessa koulutetaan hankealueen yhteisöjen johtajia ja jäseniä hyvästä hallinnosta, ihmisoikeuksista, kyläsuunnitelmien teosta, julkisten varojen seurannasta, ympäristöstä, vedestä ja sanitaatiosta. Lisäksi syrjäytyneille ja syrjäytymisvaarassa oleville on tarjolla luku- ja kirjoitustaitoluokkia, erilaisia viljely- ja muita tulonhankkimisryhmiä ja kyläpankkitoimintaa sekä koulutusta ja tukea pienyrittäjyyden vaatimissa taidoissa. Näiden toimenpiteiden kautta hanke ohjaa kyläyhteisöjä osallistuvaan ja demokraattiseen oman yhteisönsä kehittämiseen sekä kartoittamaan itse tarpeensa ja keinot elämänlaatunsa parantamiseksi. Tässä hankkeessa painotus on kestävän kehityksen ympäristökysymyksissä.

Toteuttava kumppani on Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS).

Ihmisarvoinen elämä vammaisille Usambaran alueella

Tansania huomioi lainsäädännössään vammaisten oikeudet, mutta ne eivät toteudu täysimääräisesti ruohonjuuritasolla ja erityisesti maaseudulla vammaisten tilanne on vaikea. Keskeisiä syitä tähän tilanteeseen ovat tarvittavan tietotaidon ja resurssien puuttuminen niin kunnallisilta päättäjiltä, vammaisten vanhemmilta, opettajilta kuin muiltakin paikallisyhteisöjen vaikuttajilta. Lisäksi koulutilat ovat usein esteellisiä ja opettajilla ei ole taitoja toimia eri tavoin vammaisten lasten kanssa. Näistä syistä johtuen monet vammaiset lapset jäävät vaille mahdollisuutta opiskeluun. Lapset myös eristetään usein perinteisessä kulttuurissa kaikista sosiaalisista verkostoista ja näin heidän kehityksensä hidastuu tai jopa estyy. Perinteinen toimintamalli on ihmisoikeuksien vastainen, ja tämän hankkeen kautta perinteisiä toimintatapoja muutetaan vammaisten ihmisoikeuksien toteutumiseksi.

Hankkeen toteuttava kumppani on Tansanian ev.lut. kirkon koillinen hiippakunta (ELCT-NED). ELCT-NED on edelläkävijä vammaisten henkilöiden oikeuksien ajamisessa Tansaniassa. Tässä hankkeessa yhdistyvät sen kahden yksikön osaaminen: kehitysvammaisille suunnatun Rainbow-koulun osaaminen etsivässä ja yhteisöpohjaisessa vammaistyössä ja Sebastian Kolowa Memorial yliopiston osaaminen erityisopetuksessa ja vaikuttamistyössä. Yhteistyön kautta vammaisten oikeus toimeentuloon paranee, kun he saavat kuntoutusta ja koulutusta. Hanke vaikuttaa perheiden ja paikallisyhteisöjen lisäksi vastuullisten

SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA

viranomaisten, opettajien ja paikallisyhteisöjen johtajien tietotaidon lisääntymiseen, jotta vammaisten oikeudet toteutuisivat.

Suoria hyödynsääjiä hankkeessa on 2520 ja vastuunkantajia 792. Epäsuorasti hankkeesta hyötyy 6 860 henkilöä.

EDAN: Vammaisten oikeuksien ja tasa-arvon edistäminen

Hankkeen tavoitteena on lisätä vammaisten ja vammaisuuden kanssa elävien sekä heidän järjestöjensä osallistumista Itä-Afrikan kehitysyhteistyöohjelmiin. Hanke toteutetaan kolmessa Itä-Afrikan maassa (Uganda, Tansania, Kenia). Hankkeen toteuttava kumppani on EDAN (Ecumenical Disabilities Advocacy Networks), joka on Kirkkojen maailmanneuvoston alainen ohjelma. EDANilla on alueella laajat verkostoyhteydet alueellisiin ja kansainvälisiin vammaistyön toimijoihin. Sen päätoimisto sijaitsee Nairobissa, mistä käsin myös tämän hankkeen uusi vaihe koordinoidaan ja johdetaan.

Projektia toteutetaan vammaisjärjestöjen kautta yhteistyössä kirkkojen ja muiden kansalaistoimijoiden kanssa projektin kolmessa kohdemaassa. Projektin edistää vammaisten ihmisten yhteiskunnallista osallistumista ja tasa-arvoa sekä toimeentuloa. Projektin alussa vaikutetaan kehitysyhteistyöprojektien suunnittelijoihin maiden sisäisillä osallistavan kehitysyhteistyösuunnittelun foorumeilla. Alun jälkeen keskitytään siihen, miten vammaisryhmien tarpeet huomioidaan toteutettavissa kestävässä kehityksen strategioissa. Välivaiheessa seurataan ja kerätään onnistumisen tuloksia, ja loppuvaiheessa jaetaan kaikkien kesken menestyksekkäät ratkaisut ja mitä on opittu prosessin aikana.